

УДК 349.42

DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.11.14>**Ганна Слаута,***аспірантка кафедри аграрного, земельного та екологічного права
імені академіка В.З. Янчука**Національного університету біоресурсів і природокористування України*

РОЗВИТОК І КЛАСИФІКАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО КАРАНТИН ТВАРИН В УКРАЇНІ

У статті розглядається сучасний період розвитку законодавства України про карантин тварин у контексті його класифікації. Зроблено висновок, що Закон України «Про ветеринарну медицину» у першій редакції не містив норм щодо карантину тварин, проте постанова парламенту, якою він уводився, передбачила розроблення і введення окремого закону про карантин тварин, який не ухвалено досі. Значно успішніше розвивалося законодавство про надзвичайні протиепізоотичні комісії, незважаючи на періодичні зміни найменування зазначених органів, проте без значних змін у повноваженнях. Констатується невиконання ще одного поставленого перед урядом завдання щодо затвердження до 1 грудня 1992 року Статуту ветеринарної медицини України на тлі дискусійності питання щодо необхідності його запровадження. Зважаючи на значний обсяг сучасного ветеринарного законодавства у сфері карантину тварин, вбачається доцільною його класифікація за окремими напрямками правового впливу, першим з яких є формування загальних основ правового регулювання. Зазначений напрям має забезпечуватися нормативно-правовими актами, які містять правові норми загального характеру, тобто законами. Наступним класифікаційним напрямком розвитку досліджуваного законодавства є формування системи спеціальних суб'єктів владних повноважень у сфері карантинних відносин. Ще одним напрямком класифікації є затвердження переліку особливо небезпечних (карантинні) хвороб. З попереднім напрямком класифікації простежується тісний детермінаційний зв'язок невід'ємного рівня класифікації, який формує законодавство про окремі види карантинних режимів, диференційовані за різними особливо небезпечними / карантинними епізоотіями. Ще одним напрямком класифікації є розвиток положень щодо відповідальності за порушення правил дотримання режиму карантину тварин. Наступним атрибутивним напрямком розвитку карантинного законодавства є порядок компенсування шкоди, завданої карантинними заходами власникам постраждалих тварин. Нарешті, ще одним напрямком класифікації законодавства у сфері карантину тварин є міжнародні договори у сфері карантину тварин. Зроблено також узагальнювальні висновки щодо перспектив дослідження законодавства у сфері карантину тварин.

Ключові слова: карантин тварин, законодавство про карантин тварин, режим карантину тварин, перелік карантинних хвороб, правила дотримання режиму карантину тварин.

Постановка проблеми. Мабуть, немає жодної людини, яку у світлі останніх світових подій треба переконувати у важливості карантинних заходів як незамінного ефективного бар'єра в поширенні інфекційних захворювань. Не менш важливими є й заходи у сфері карантину тварин, виходячи із загальновідомого вислову, що лікарі рятують людей, а ветеринари – людство. Одним із найвпливовіших чинників забезпечення карантину тварин залишається відповідне законодавство.

На жаль, безпосередньо темі карантину тварин у юридичній науці не присвячено належної уваги. Загальні засади карантину тварин розглянуто у статті О.В. Гафурової, розміщеної у 20 томі Великої української юридичної енциклопедії [1]. Решта питань, зокрема щодо особливостей формування і розвитку відповідного законодавства, залишаються нерозкритими.

Метою статті є висвітлення особливостей формування, розвитку і класифікації законодавства України про карантин тварин.

Виклад основного матеріалу. Уже з перших років набуття незалежності українська держава в 1992 р. ухвалила Закон «Про ветеринарну медицину», який заклав національні підвалини правового регулювання ветеринарних відносин. На жаль, на момент ухвалення Закону в ньому безпосередньо регламентації карантину тварин не було присвячено жодної статті. Можливо, саме тому положеннями п. 4 постанови Верховної Ради України, якою було введено Закон України «Про ветеринарну медицину» [2], було зобов'язано уряд до 1 листопада 1992 р. внести на розгляд парламенту проект закону України про карантин тварин, чого не зроблено й досі. Правда, нещодавно

на урядовому порталі було розрекламовано факт реєстрації у Верховній Раді України законопроекту про ветеринарну медицину та благополуччя тварин [3], у якому безпосередньо карантину тварин відведено окремий розділ V (ст. ст. 29–36) [4]. Звичайно, це прогрес порівняно з першою редакцією Закону України «Про ветеринарну медицину», але це не заповнює прогалину на рівні окремого закону, як того вимагалось ще в 1992 р.

Значно успішнішим було дотримання іншої вимоги про затвердження до 1 жовтня 1992 р. Положення про надзвичайні проти-епізоотичні комісії. Майже із двомісячним «зсувом» у строках зазначені Положення були затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 22 грудня 1992 р. № 711 [5]. Саме таким чином були створені надзвичайні протиепізоотичні комісії при Кабінеті Міністрів України, обласні, Київськьку і Севастопольськьку міські, районні надзвичайні протиепізоотичні комісії. Кожна комісія мала право ухвалювати рішення про запровадження карантинно-обмежувальних заходів або карантину в межах своєї територіальної компетенції. Періодично найменування зазначених органів змінювалися відповідними урядовими постановами без значних змін у повноваженнях. Так, у 1998 р. надзвичайні протиепізоотичні комісії стали державними протиепізоотичними комісіями [6], а у 2007 р. було закріплено поділ на Державну надзвичайну протиепізоотичну комісію при Кабінеті Міністрів України та місцеві державні надзвичайні протиепізоотичні комісії [7].

Натомість провальною стала спроба виконання ще одного завдання, поставленого перед урядом п. 4 вищезазначеної постанови Верховної Ради України, затвердити до 1 грудня 1992 р. Статут ветеринарної медицини України. Склалася колізійна ситуація. Згідно зі ст. 12 первісної редакції вже чинного Закону України «Про ветеринарну медицину», Статут ветеринарної медицини України в умовах його фактичної відсутності визнавався складовою частиною системи законодавства про ветеринарну медицину. Аналогічно є ситуація з посиланням на цей Статут як обов'язкове нормативне підґрунтя діяльності Головного управління ветеринарної медицини з державною ветеринарною інспекцією, що містилося в п. 2 Положення про ці органи [8]. Тобто Статут ветеринарної медицини України розглядався як реальний юридичний регулятор ветеринарної діяльності в умовах його фактичної відсутності в законодавстві. Такий «випереджувальний захід», проте, не посприяв появі ще одного джерела ветери-

нарного законодавства, необхідність запровадження якого досить дискусійна.

Зважаючи на значний обсяг сучасного ветеринарного законодавства у сфері карантину тварин, убачається доцільною його класифікація за окремими напрямками правового впливу, першим з яких є формування загальних основ правового регулювання. Зазначений напрям має забезпечуватися нормативно-правовими актами, які містять правові норми загального характеру, тобто законами [9, с. 144]. У нашому випадку – це Закон України «Про ветеринарну медицину» (1992 р.), у тексті якого початково не містилась жодна окрема норма про карантинні заходи. Проте надалі Закон зазнав ще трьох редакцій, у яких з'явилися окремі норми чи розділи щодо карантину тварин. Зокрема, у редакції 1997 р. було виокремлено розд. VIII «Карантин тварин» (ст. ст. 36–38) [10], у редакції 2001 р. містився розд. VI «Карантин» (ст. ст. 27–29) [11], у редакції 2006 р. карантинні положення було зосереджено у ст. ст. 43–49 розд. VII «Надзвичайні протиепізоотичні комісії та карантин тварин» [12]. Безумовно, відсутність загальних положень про карантин тварин у первісній редакції зазначеного базового закону у сфері ветеринарії є суттєвим недоліком, виправленим пізніше. Незважаючи на вилучення з останньої редакції (2006 р.) окремого розділу, присвяченого карантину, варто вказати на наявність у ній найбільшої за обсягом і найдетальнішої за змістом частки положень, що регламентують процедуру запровадження і здійснення карантинних заходів.

Важливим напрямом розвитку аналізованого законодавства є формування системи спеціальних суб'єктів владних повноважень у сфері карантинних відносин. Крім вищенаведених державних надзвичайних проти-епізоотичних комісій, а також органів державного управління в галузі ветеринарної медицини і державного ветеринарно-санітарного контролю, компетенція яких закріплена в розд. II і III Закону України «Про ветеринарну медицину» (2006 р.), такими суб'єктами, безумовно, є система діагностичних організацій, яку становили державні лабораторії ветеринарної медицини, зокрема районні [13], міські [14] та спеціалізовані [15]. З березня 2017 р. діагностичні функції були передані Державному науково-дослідному інституту з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи та державним лабораторіям ветеринарної медицини Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів [16]. З боку історико-правового підходу не можна залишити поза увагою

факт існування ветеринарної міліції із проведення карантинних ветеринарних заходів [17], зокрема в частині функціонування карантинних ветеринарно-міліцейських постів [18]. У подальшому ці функції були передані загальним підрозділам національної поліції, що не є раціональним з погляду професійної відповідності, адже переважну частину кадрового складу становили фахівці з вищою ветеринарною освітою. Мінагропродом України декларувалися спроби відродження зазначеної служби у вигляді ветеринарної поліції за зразком італійської [19], але зазначені ініціативи так і залишилися на рівні нереалізованих декларацій.

Наступним напрямом класифікації є затвердження переліку особливо небезпечних (карантинних) хвороб згідно з вимогами ст. 36 Закону України «Про ветеринарну медицину», початок чому поклала однойменна постанова Кабінету Міністрів України від 6 квітня 1998 р. № 448 [20]. У 2001 р. зазначений перелік було розширено із зазначенням губчастоподібної енцефалопатії великої рогатої худоби та скреїлі овець і кіз [21]. Оновлений перелік карантинних захворювань тварин, чинний досі, було затверджено у 2007 р. [22].

З попереднім напрямом класифікації простежується тісний детермінаційний зв'язок невід'ємного рівня класифікації, який формує законодавство про окремі види карантинних режимів, диференційовані за різними особливо небезпечними / карантинними епізоотіями. Прикладами таких нормативно-правових актів є: Інструкція щодо профілактики та ліквідації захворювання тварин на ящур (2001 р.) [23]; Інструкція щодо діагностики, профілактики та боротьби з губчастоподібною енцефалопатією великої рогатої худоби (2008 р.) [24]; Інструкція зі профілактики та ліквідації захворювання птиці на хворобу Ньюкасла (2011 р.) [25]; Інструкція щодо профілактики та боротьби з африканською чумою свиней [26].

Ще одним напрямом класифікації є розвиток положень щодо відповідальності за порушення правил дотримання режиму карантину тварин. Передусім варто наголосити на відсутності в першій редакції Закону України «Про ветеринарну медицину» конкретизації щодо санкцій такого виду відповідальності. У ст. 22 цього Закону містилося відсилочне до законодавства України положення щодо відповідальності осіб, винних у порушенні правил щодо карантину тварин, що жодним чином не сприяло поглибленню обізнаності ветеринарних працівників із таким видом відповідальності. Наступна ст. 23 встановлювала компетенцію інспекторів державної ветери-

нарної медицини накладати адміністративні стягнення у вигляді штрафів. У наявності розрив у механізмі реалізації норм матеріального і процедурного права, зумовлений відсутністю повноти норм матеріального права через їхній бланкетний характер.

Зазначене становище було виправлене у 1996 р. ухваленням Закону України «Про відповідальність підприємств, установ та організацій за порушення законодавства про ветеринарну медицину» [27], у ст. 1 якого порушення правил щодо карантину тварин або інших карантинних обмежень каралося вже у розмірі шести неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Це перша спроба самостійної комплексної регламентації зазначеного виду відповідальності на рівні окремого закону, яка одержала подальший розвиток у запровадженні нової редакції Закону України «Про ветеринарну медицину» (2001 р.) [28], у ст. 35 якого відбулося збільшення санкції адміністративної відповідальності за порушення карантинних правил, яка почала варіюватися від шести до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Нарешті, остання редакція Закону України «Про ветеринарну медицину» (2006 р.) у ст. 104 повернула юридичній відповідальності в галузі ветеринарної медицини бланкетний характер. Ішлося про загальне розуміння такої відповідальності без диференціації залежно від виду правопорушень, зокрема у сфері карантинних правил. У підсумку провідна роль стала належати Кодексу України про адміністративні правопорушення, зокрема ст. 107 «Порушення правил щодо карантину тварин та інших ветеринарно-санітарних вимог» із санкцією у вигляді штрафу громадян від трьох до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а посадових осіб – у розмірі від дев'яти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Непересічним процедурним питанням у контексті розглядуваної юридичної відповідальності є регламентація оформлення карантинних правопорушень, для чого Держкомветмедицини у вересні 2009 р. було затверджено відповідну Інструкцію [29]. Зі зміною структури центральних органів виконавчої влади у квітні 2019 р. Міністерством аграрної політики та продовольства України було затверджено нову Інструкцію [30].

Наступним атрибутивним напрямом розвитку карантинного законодавства є порядок компенсування шкоди, завданої карантинними заходами власникам постраждалих тварин. У первісній редакції Закону України «Про ветеринарну медицину» (1992 р.) цій темі взагалі не було присвячено уваги,

що не дивно з огляду на відсутність у ньому норм про карантин. У наступних редакціях цієї тематиці були присвячені окремі статті (ред. 1997 р. – ст. 38, ред. 2001 р. – ст. 29, ред. 2006 р. – ст. 49), але всі вони мали відсилочний характер до спеціального законодавства. Уперше Порядок відшкодування матеріальних збитків особам, які постраждали внаслідок уведення карантинного режиму для тварин або у зв'язку із проведенням робіт, спрямованих на ліквідацію та профілактику карантинних хвороб тварин, з'явився у липні 2007 р. [31]. На його основі Мінагрополітики було розроблено відповідну Методику розрахунку збитків [32]. Наступною постановою уряду в жовтні 2012 р. було затверджено новий Порядок відшкодування майнової шкоди (збитків), завданої особам унаслідок запровадження карантину (карантинних обмежень) тварин або у зв'язку із проведенням процедур і робіт щодо ліквідації особливо небезпечних (карантинних) хвороб [33]. Основою для розрахунку збитків від карантину тварин стала Методика оцінки збитків від наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру [34].

Ще одним напрямом класифікації законодавства у сфері карантину тварин є міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, відповідно до ст. 9 Конституції України, є частиною національного законодавства України. Серед них варто назвати Угоду між Кабінетом Міністрів України й Урядом Китайської Народної Республіки про співробітництво в галузі здоров'я та карантину тварин [35], Угоду про співробітництво у сфері стандартизації, метрології, оцінки відповідальності між Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та Головнім управлінням з контролю якості, інспекції та карантину Китайської Народної Республіки [36].

Висновки

Зважаючи на значний обсяг сучасного ветеринарного законодавства у сфері карантину тварин, убачається доцільною його класифікація за окремими напрямками правового впливу, як-от: 1) формування загальних основ правового регулювання; 2) створення системи спеціальних суб'єктів владних повноважень у сфері карантинних відносин; 3) затвердження переліку особливо небезпечних (карантинних) хвороб; 4) формування законодавства про окремі види карантинних режимів, диференційовані за різними особливо небезпечними (карантинними) епізоотіями; 5) розвиток положень щодо відповідальності за порушення правил дотримання режиму карантину тварин; 6) визна-

чення порядку компенсування шкоди, завданої карантинними заходами власникам постраждалих тварин; 7) укладання міжнародних договорів у сфері карантину тварин.

Список використаних джерел:

1. Гафурова О.В. Карантин тварин. *Велика українська юридична енциклопедія* : у 20-и т. Харків : Право, 2019. Т. 16. С. 318–320.
2. Про порядок введення в дію Закону України «Про ветеринарну медицину» : постанова Верховної Ради України від 25 червня 1992 р. № 2499–ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 36. Ст. 532.
3. У Верховній Раді України зареєстровано законопроект про ветеринарну медицину та благополуччя тварин. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/u-verhovnij-radi-ukrayini-zareyestrovano-zakonoproekt-pro-veterinariu-medicinu-ta-blagopoluchchya-tvarin> (дата звернення: 07.05.2020).
4. Проект закону про ветеринарну медицину та благополуччя тварин № 3318 від 9 квітня 2020 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68554 (дата звернення: 07.05.2020).
5. Про затвердження положень про надзвичайні протиепізоотичні комісії : постанова Кабінету Міністрів України від 22 грудня 1992 р. № 711. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-92-%D0%BF> (дата звернення: 07.05.2020).
6. Про затвердження положень про державні надзвичайні протиепізоотичні комісії : постанова Кабінету Міністрів України від 20 квітня 1998 р. № 517. *Офіційний вісник України*. 1998. № 16. Ст. 596.
7. Про затвердження Положення про Державну надзвичайну протиепізоотичну комісію при Кабінеті Міністрів України та типових положень про місцеві державні надзвичайні протиепізоотичні комісії : постанова Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2007 р. № 1350. *Офіційний вісник України*. 2007. № 89. Ст. 3274.
8. Питання Головного управління ветеринарної медицини з державною ветеринарною інспекцією Міністерства сільського господарства і продовольства України : постанова Кабінету Міністрів України від 20 листопада 1992 р. № 629. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/629-92-%D0%BF> (дата звернення: 07.05.2020).
9. Богачова Л.Л. Закон. Велика українська юридична енциклопедія : у 20-ти т. Харків : Право, 2017. Т. 3 : Загальна теорія права. С. 143–148.
10. Про внесення змін до Закону України «Про ветеринарну медицину» : Закон України від 5 грудня 1996 р. № 566/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 7. Ст. 56.
11. Про внесення змін до Закону України «Про ветеринарну медицину» : Закон від 15 листопада 2001 р. № 2775–ІІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 8. Ст. 62.
12. Про внесення змін до Закону України «Про ветеринарну медицину» : Закон України від

16 листопада 2006 р. № 361–V. *Відомості Верховної Ради України*. 2007. № № 5–6. Ст. 53.

13. Про затвердження Положення про районну державну лабораторію ветеринарної медицини : наказ Державного департаменту ветеринарної медицини від 17 червня 2003 р. № 47, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 17 липня 2003 р. за № 614/7935. *Офіційний вісник України*. 2003. № 32. Ст. 1737.

14. Про затвердження Положення про міську державну лабораторію ветеринарної медицини : наказ Державного департаменту ветеринарної медицини від 17 червня 2003 р. № 47, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 17 липня 2003 р. за № 615/7936. *Офіційний вісник України*. 2003. № 32. Ст. 2522.

15. Про затвердження Положення про спеціалізовану державну лабораторію ветеринарної медицини з хвороб риб та інших гідробіонтів : наказ Державного департаменту ветеринарної медицини від 4 червня 2004 р. № 67, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 18 червня 2004 р. за № 744/9343. *Офіційний вісник України*. 2004. № 25. Ст. 1661.

16. Про затвердження Положення про Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи та Положень про державні лабораторії ветеринарної медицини Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів : наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 13 березня 2017 р. № 120, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 7 квітня 2017 р. за № 466/30334. *Офіційний вісник України*. 2017. № 41. Ст. 1299.

17. Про затвердження Положення про підрозділи ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів : постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 р. № 395. *Офіційний вісник України*. 2002. № 14. Ст. 724.

18. Про затвердження Положення про карантинний ветеринарно-міліцейський пост: постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 р. № 394. *Офіційний вісник України*. 2002. № 14. Ст. 723.

19. В Україні з'явиться ветеринарна поліція. *Главком*. 19.10.2016. URL: <https://glavcom.ua/news/v-ukrajini-zyavitsya-veterinarna-policiya-378502.html> (дата звернення: 07.05.2020).

20. Про затвердження переліку карантинних захворювань тварин : постанова Кабінету Міністрів України від 6 квітня 1998 р. № 448. *Офіційний вісник України*. 1998. № 14. Ст. 532.

21. Про затвердження Програми запобігання і ліквідації проявів захворювання великої рогатої худоби на губчастоподібну енцефалопатію та інших пріонних інфекцій на території України на 2001–2010 рр. : постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2001 р. № 179. *Офіційний вісник України*. 2001. № 9. Ст. 358.

22. Про затвердження переліку особливо небезпечних (карантинних) хвороб тварин : постанова Кабінету Міністрів України від 8 серпня

2007 р. № 1006. *Офіційний вісник України*. 2007. № 59. Ст. 2347.

23. Про затвердження Інструкції щодо профілактики та ліквідації захворювання тварин на ящури : наказ Головного державного інспектора ветеринарної медицини України від 12 грудня 2001 р. № 1028/6219. *Офіційний вісник України*. 2001. № 40. Ст. 2253.

24. Про затвердження Інструкції щодо діагностики, профілактики та боротьби з губчастоподібною енцефалопатією великої рогатої худоби : наказ Державного комітету ветеринарної медицини України від 4 вересня 2008 р. № 180, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 20 жовтня 2008 р. за № 994/15685. *Офіційний вісник України*. 2008. № 81. Ст. 2750.

25. Про затвердження Інструкції з профілактики та ліквідації захворювання птиці на хворобу Ньюкасла : наказ Державного департаменту ветеринарної медицини Мінагрополітики України від 17 жовтня 2011 р. № 548, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 9 листопада 2011 р. за № 1279/20017. *Офіційний вісник України*. 2011. № 89. Ст. 3260.

26. Про затвердження Інструкції щодо профілактики та боротьби з африканською чумою свиней : наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 5 березня 2014 р. № 81, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 21 березня 2014 р. за № 363/25140. *Офіційний вісник України*. 2014. № 28. Ст. 798.

27. Про відповідальність підприємств, установ та організацій за порушення законодавства про ветеринарну медицину : Закон України від 5 грудня 1996 р. № 568/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 7. Ст. 58.

28. Про внесення змін до Закону України «Про ветеринарну медицину» : Закон України від 15 листопада 2001 р. № 2775–III. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 8. Ст. 62.

29. Про затвердження Інструкції з оформлення державними органами ветеринарної медицини, підрозділами ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів матеріалів про адміністративні правопорушення : наказ Державного комітету ветеринарної медицини України від 18 вересня 2009 р. № 343, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 13 січня 2010 р. за № 15/17310. *Офіційний вісник України*. 2010. № 3. Ст. 135.

30. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах безпеки та окремих показників якості харчових продуктів, ветеринарної медицини : наказ Мінагропроду від 10 квітня 2019 р. № 182, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 25 червня 2019 р. за № 661/33632. *Офіційний вісник України*. 2019. № 53. Ст. 1861.

31. Про затвердження Порядку відшкодування матеріальних збитків особам, які постраждали внаслідок введення карантинного режиму

для тварин або у зв'язку з проведенням робіт, спрямованих на ліквідацію та профілактику карантинних хвороб тварин : постанова Кабінету Міністрів України від 11 липня 2001 р. № 798. *Офіційний вісник України*. 2001. № 28. Ст. 1255.

32. Про затвердження Методики розрахунку збитків, завданих особам, які постраждали внаслідок уведення карантинного режиму для тварин або у зв'язку з проведенням робіт, спрямованих на ліквідацію та профілактику карантинних хвороб тварин : наказ Міністерства аграрної політики України від 29 грудня 2001 р. № 395, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 25 січня 2002 р. за № 59/6347. *Офіційний вісник України*. 2002. № 5. Ст. 205.

33. Про затвердження Порядку відшкодування майнової шкоди (збитків), завданої особам внаслідок запровадження карантину (карантинних обмежень) тварин або у зв'язку з проведенням процедур і робіт щодо ліквідації особливо небезпечних (карантинних) хвороб : поста-

нова Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2012 р. № 1003. *Офіційний вісник України*. 2012. № 83. Ст. 3358.

34. Про затвердження Методики оцінки збитків від наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру : постанова Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 р. № 175. *Офіційний вісник України*. 2002. № 8. Ст. 356.

35. Про затвердження Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Китайської Народної Республіки про співробітництво в галузі здоров'я та карантину тварин : постанова Кабінету Міністрів України від 8 квітня 2015 р. № 188. *Офіційний вісник України*. 2015. № 30. Ст. 878.

36. Угода про співробітництво у сфері стандартизації, метрології, оцінки відповідальності між Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та Головним управлінням з контролю якості, інспекції та карантину Китайської Народної Республіки від 22 травня 2017 р. № 88914. *Офіційний вісник України*. 2018. № 15. Ст. 540.

Hanna Slauta. Development and classification of animal quarantine legislation in Ukraine

The article considers the current period of development of the legislation of Ukraine on animal quarantine in the context of its classification. It was concluded that the Law of Ukraine "On Veterinary Medicine" in its original version did not contain rules on animal quarantine, but the resolution of the parliament, which introduced it, provided for the development and introduction of a separate law on animal quarantine, which has not yet been adopted. Legislation on emergency anti-epizootic commissions has developed much more successfully, despite periodic changes in the names of these bodies, but without significant changes in their powers. It is stated that another task set before the government to approve the Statute of Veterinary Medicine of Ukraine by December 1, 1992, against the background of the debatable issue of the need for its introduction, is not fulfilled. Given the significant amount of modern veterinary legislation in the field of animal quarantine, it is appropriate to classify it in certain areas of legal influence, the first of which is the formation of general principles of legal regulation. This area should be provided by regulations that contain legal norms of a general nature, i.e. laws. The next classification direction of development of the studied legislation is the formation of a system of special subjects of power in the field of quarantine relations. Another area of classification is the approval of a list of particularly dangerous (quarantine) diseases. The previous direction of classification is closely related to the next non-negative level of classification, which forms the legislation on certain types of quarantine regimes, differentiated by different particularly dangerous (quarantine) epizootics. Another area of classification is the development of provisions on liability for violation of the rules of animal quarantine. The next attributive direction of development of the quarantine legislation is the order of compensation of the damage caused by quarantine measures to owners of the affected animals. Finally, another area of classification of legislation in the field of animal quarantine is international agreements in the field of animal quarantine. Generalized conclusions are also made on the prospects of studying the legislation in the field of animal quarantine.

Key words: animal quarantine, legislation on animal quarantine, animal quarantine regime, list of quarantine diseases, rules of observance of animal quarantine regime.